

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 376/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 16641/2014, Rvp 16642/2014, Rvp 16643/2014, Rvp 16644/2014, Rvp 16645/2014, Rvp 16646/2014, Rvp 16647/2014, Rvp 16648/2014, Rvp 16649/2014, Rvp 16650/2014, Rvp 16651/2014, Rvp 16652/2014, Rvp 16653/2014, Rvp 16654/2014, Rvp 16655/2014, Rvp 16656/2014, Rvp 16657/2014, Rvp 16658/2014, Rvp 16659/2014, Rvp 16660/2014, Rvp 16661/2014, Rvp 16662/2014, Rvp 16663/2014, Rvp 16664/2014, Rvp 16665/2014, Rvp 16666/2014, Rvp 16667/2014, Rvp 16668/2014, Rvp 16669/2014, Rvp 16670/2014, Rvp 16671/2014, Rvp 16672/2014, Rvp 16673/2014, Rvp 16674/2014, Rvp 16675/2014, Rvp 16676/2014, Rvp 16677/2014, Rvp 16678/2014, Rvp 16679/2014, Rvp 16680/2014, Rvp 16681/2014, Rvp 16682/2014, Rvp 16683/2014, Rvp 16684/2014, Rvp 16685/2014, Rvp 16686/2014, Rvp 16687/2014, Rvp 16688/2014, Rvp 16689/2014, Rvp 16690/2014, Rvp 16691/2014, Rvp 16692/2014, Rvp 16693/2014, Rvp 16694/2014, Rvp 16695/2014, Rvp 16696/2014, Rvp 16697/2014, Rvp 16698/2014, Rvp 16699/2014, Rvp 16700/2014, Rvp 16701/2014 a Rvp 16702/2014 vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 617/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014 (Rvp 16641/2014), sp. zn. 17 Co 726/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014 (Rvp 16642/2014), sp. zn. 15 Co 464/2014 a jeho rozsudkom z 1. októbra 2014 (Rvp 16643/2014), sp. zn. 15 Co 815/2014 a jeho rozsudkom z 8. októbra 2014 (Rvp 16644/2014), sp. zn. 16 Co 248/2014 a jeho rozsudkom z 11. septembra 2014

(Rvp 16645/2014), sp. zn. 17 Co 299/2014 a jeho rozsudkom z 8. októbra 2014
(Rvp 16646/2014), sp. zn. 16 Co 301/2014 a jeho rozsudkom z 11. septembra 2014
(Rvp 16647/2014), sp. zn. 12 Co 598/2014 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2014
(Rvp 16648/2014), sp. zn. 16 Co 419/2014 a jeho rozsudkom z 18. septembra 2014
(Rvp 16649/2014), sp. zn. 16 Co 428/2014 a jeho rozsudkom z 18. septembra 2014
(Rvp 16650/2014), sp. zn. 14 Co 632/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16651/2014), sp. zn. 17 Co 528/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16652/2014), sp. zn. 17 Co 75/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16653/2014), sp. zn. 17 Co 93/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16654/2014), sp. zn. 17 Co 619/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16655/2014), sp. zn. 12 Co 585/2014 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2014
(Rvp 16656/2014), sp. zn. 17 Co 852/2014 a jeho rozsudkom zo 17. septembra 2014
(Rvp 16657/2014), sp. zn. 17 Co 871/2014 a jeho rozsudkom zo 17. septembra 2014
(Rvp 16658/2014), sp. zn. 17 Co 119/2014 a jeho rozsudkom zo 17. septembra 2014
(Rvp 16659/2014), sp. zn. 14 Co 910/2014 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16660/2014), sp. zn. 12 Co 610/2014 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2014
(Rvp 16661/2014), sp. zn. 13 Co 124/2014 a jeho rozsudkom z 23. septembra 2014
(Rvp 16662/2014), sp. zn. 13 Co 121/2014 a jeho rozsudkom z 23. septembra 2014
(Rvp 16663/2014), sp. zn. 14 Co 755/2014 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16664/2014), sp. zn. 17 Co 169/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16665/2014), sp. zn. 13 Co 1127/2013 a jeho rozsudkom z 9. septembra 2014
(Rvp 16666/2014), sp. zn. 17 Co 677/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16667/2014), sp. zn. 17 Co 253/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16668/2014), sp. zn. 17 Co 688/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16669/2014), sp. zn. 17 Co 909/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16670/2014), sp. zn. 16 Co 138/2014 a jeho rozsudkom zo 4. septembra 2014
(Rvp 16671/2014), sp. zn. 14 Co 87/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16672/2014), sp. zn. 17 Co 812/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16673/2014), sp. zn. 16 Co 366/2014 a jeho rozsudkom zo 4. septembra 2014
(Rvp 16674/2014), sp. zn. 11 Co 442/2014 a jeho rozsudkom z 29. septembra 2014
(Rvp 16675/2014), sp. zn. 12 Co 613/2014 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2014

(Rvp 16676/2014), sp. zn. 13 Co 298/2014 a jeho rozsudkom z 23. septembra 2014
(Rvp 16677/2014), sp. zn. 13 Co 137/2014 a jeho rozsudkom z 9. septembra 2014
(Rvp 16678/2014), sp. zn. 14 Co 841/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16679/2014), sp. zn. 17 Co 99/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16680/2014), sp. zn. 14 Co 773/2013 a jeho rozsudkom z 19. augusta 2014
(Rvp 16681/2014), sp. zn. 14 Co 895/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16682/2014), sp. zn. 14 Co 876/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014
(Rvp 16683/2014), sp. zn. 13 Co 670/2014 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2014
(Rvp 16684/2014), sp. zn. 13 Co 411/2014 a jeho rozsudkom z 9. septembra 2014
(Rvp 16685/2014), sp. zn. 17 Co 626/2013 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014
(Rvp 16686/2014), sp. zn. 12 Co 212/2014 z 28. augusta 2014 (Rvp 16687/2014), sp. zn.
16 Co 410/2014 a jeho rozsudkom z 18. septembra 2014 (Rvp 16688/2014), sp. zn.
13 Co 296/2014 a jeho rozsudkom z 23. septembra 2014 (Rvp 16689/2014), sp. zn.
16 Co 328/2014 a jeho rozsudkom z 11. septembra 2014 (Rvp 16690/2014), sp. zn.
16 Co 465/2014 a jeho rozsudkom z 18. septembra 2014 (Rvp 16691/2014), sp. zn.
12 Co 230/2014 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2014 (Rvp 16692/2014), sp. zn.
13 Co 1057/2014 a jeho rozsudkom z 30. septembra 2014 (Rvp 16693/2014), sp. zn.
17 Co 522/2014 aj jeho rozsudkom z 10. septembra 2014 (Rvp 16694/2014), sp. zn.
17 Co 792/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014 (Rvp 16695/2014), sp. zn.
13 Co 1007/2014 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2014 (Rvp 16696/2014), sp. zn.
16 Co 259/2014 a jeho rozsudkom z 18. septembra 2014 (Rvp 16697/2014), sp. zn.
13 Co 127/2014 a jeho rozsudkom z 23. septembra 2014 (Rvp 16698/2014), sp. zn.
16 Co 363/2014 a jeho rozsudkom zo 4. septembra 2014 (Rvp 16699/2014), sp. zn.
14 Co 824/2013 a jeho rozsudkom z 19. augusta 2014 (Rvp 16700/2014), sp. zn.
14 Co 832/2013 a jeho rozsudkom z 26. augusta 2014 (Rvp 16701/2014), sp. zn.
17 Co 636/2014 a jeho rozsudkom z 10. septembra 2014 (Rvp 16702/2014), ako aj im
predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 16641/2014, Rvp 16642/2014, Rvp 16643/2014, Rvp 16644/2014,

Rvp 16645/2014, Rvp 16646/2014, Rvp 16647/2014, Rvp 16648/2014, Rvp 16649/2014, Rvp 16650/2014, Rvp 16651/2014, Rvp 16652/2014, Rvp 16653/2014, Rvp 16654/2014, Rvp 16655/2014, Rvp 16656/2014, Rvp 16657/2014, Rvp 16658/2014, Rvp 16659/2014, Rvp 16660/2014, Rvp 16661/2014, Rvp 16662/2014, Rvp 16663/2014, Rvp 16664/2014, Rvp 16665/2014, Rvp 16666/2014, Rvp 16667/2014, Rvp 16668/2014, Rvp 16669/2014, Rvp 16670/2014, Rvp 16671/2014, Rvp 16672/2014, Rvp 16673/2014, Rvp 16674/2014, Rvp 16675/2014, Rvp 16676/2014, Rvp 16677/2014, Rvp 16678/2014, Rvp 16679/2014, Rvp 16680/2014, Rvp 16681/2014, Rvp 16682/2014, Rvp 16683/2014, Rvp 16684/2014, Rvp 16685/2014, Rvp 16686/2014, Rvp 16687/2014, Rvp 16688/2014, Rvp 16689/2014, Rvp 16690/2014, Rvp 16691/2014, Rvp 16692/2014, Rvp 16693/2014, Rvp 16694/2014, Rvp 16695/2014, Rvp 16696/2014, Rvp 16697/2014, Rvp 16698/2014, Rvp 16699/2014, Rvp 16700/2014, Rvp 16701/2014 a Rvp 16702/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 16641/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 4. decembra 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaniach uvedených v záhlaví tohto rozhodnutia (spolu ďalej len „napadnuté rozsudky krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne v konaniach vedených Okresným súdom Rimavská Sobota, Okresným súdom Revúca, Okresným súdom Žiar nad Hronom, Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých bolo rozhodovanie o jej žalobách, ktorými

sa domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov (ďalej len „žaloby“), ktoré sú súčasne súdmi, ktoré sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu mali spôsobiť.

Príslušné okresné súdy rozhodli vo veci samej rozsudkami, ktorými žaloby v celom rozsahu zamietli a zároveň zamietli i návrhy sťažovateľky na prerušenie konaní. Proti rozsudkom okresných súdov podala sťažovateľka odvolania. Krajský súd svojimi napadnutými rozsudkami potvrdil rozhodnutia príslušných okresných súdov.

Podľa názoru sťažovateľky odvolacie súdy „spôsobili“ porušenie jej základných práv, „osobitne:

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (práva na súdnu ochranu);

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje tým, že:

„1. Rozhodoval vylúčený sudca. Všetky úkony, ktoré boli zo strany konajúceho prvostupňového súdu vykonané predstavujú úkony vykonané vylúčeným sudcom. Ako sťažovateľ podrobne uviedol vo svojej žalobe, existujú objektívne dôvody, pre ktoré sú všetci sudcovia okresného súdu vylúčení a vec má byť postúpená inému okresnému súdu. Sťažovateľ síce nepodal námietku zaujatosti, avšak len oboznámil súd so skutočnosťami, ktoré vylúčenie sudcov odôvodňujú, pričom má byť uskutočnený postup podľa ust. § 15 OSP. Zásadnosť výhrad sťažovateľa k nestrannosti súdu však jednoznačne preukazuje vylúčenie celého súdu a nutnosť postúpenia veci inému súdu...

2. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím absolútne prekvapivým...

3. Súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa sťažovateľ nemohol vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie vo svoj prospech...

4. ... konanie pred odvolacím súdom ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci porušuje právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené...

5. Odvolací súd neprerokoval prípustné odvolanie voči výroku o prerušení súdneho konania.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a napadnutými rozsudkami, napadnuté rozsudky krajského súdu zruší a veci vráti na ďalšie konanie a zároveň jej prizná primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spojeniu vecí na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia)

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah prerokovaných sťažností, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a charakter rozhodnutí krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Sťažovateľka sťažnosťami namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu, ktorými tento súd v odvolacom konaní potvrdil rozsudky súdov prvého stupňa o zamietnutí žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, zamietnutí návrhu na prerušenie konania a náhrade trov konania, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak fyzická osoba alebo právnická osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosti nie sú zjavne neopodstatnené.

Námietky sťažovateľky uplatnené v sťažnostiach možno zhrnúť takto:

1. vo veciach rozhodovali vylúčení sudcovia;
2. napadnuté rozsudky krajského súdu sú rozhodnutiami absolútne prekvapivými;
3. všeobecné súdy porušili zásadu kontradiktórnosti konania;
4. napadnuté rozsudky krajského súdu nie sú dostatočne odôvodnené;
5. odvolací súd sa nezaoberal odvolaniami sťažovateľky voči výroku o zamietnutí prerušenia súdneho konania.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutých rozsudkov krajský súd zhodne konštatoval, že sťažovateľka nemá právo na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) z dôvodu nesprávneho úradného postupu. V tomto kontexte sa osobitne zaoberal skutočnosťou, či postupom príslušných okresných súdov v namietaných exekučných konaniach došlo k nesprávne úradnému postupu a či je tak daný základ pre priznanie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Rovnako sa zaoberal aj námietkou sťažovateľky, podľa ktorej vo veci rozhodol vylúčený sudca, ako aj námietkou týkajúcou sa odňatím jej možnosti konať pred súdom a námietkou týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku.

S poukazom na uvedené ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutých rozsudkoch zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné rozsudky okresných súdov potvrdil ako vecne správne, resp. svoje rozhodnutia odôvodnil v súlade s § 219 ods. 2 OSP. Napadnuté rozsudky krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., Občianskeho súdneho poriadku a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že rozhodnutia krajského súdu sú „*rozhodnutím absolútne prekvapivým*“ považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých rozsudkov prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

V týchto súvislostiach ústavný súd tiež konštatuje, že s ústavnou udržateľnosťou právnych záverov krajských súdov ako odvolacích súdov vo vzťahu k námietkam sťažovateľky, ktoré formuluje sťažovateľka paušálne bez ohľadu na konkrétne okolnosti prípadu, sa ústavný súd podrobne vysporiadal aj v predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. IV. ÚS 256/2014, IV. ÚS 363/2014, I. ÚS 369/2014), ktoré v čase rozhodovania ústavného súdu síce nie sú právoplatné, ale ústavný súd sa s nimi plne stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na argumentáciu uvedenú v týchto rozhodnutiach.

Ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutými rozsudkami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v ich petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016